

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

STEYEN (DAVACI) : TABİPLER ODASI
VEKİL : AV. LEYLA VERDA ERSOY
-UETS[16632-36634-66608]
KARŞI TARAF (DAVALI) : ESK EH R VALİLİĞİ
VEKİL : AV. NERMİN BURSALI DOĞRAMACI
-UETS[35716-56175-03430]

STEMİN ÖZETİ : Davacı tarafından, Eski ehil ehil Hastanesi'nde Merkezi Hekim Randevu Sistemi(MHRS) ile on dakika arayla iki hastaya randevu verilmesi ile leminin; hukuka aykırı oldu u zira, bu durumda bir hastaya en fazla beş dakika zaman ayrılabilce i, oysa bir hastanın tedavi süreci, anamnez alma, hazırlık, fiziki muayene yapma, gerekti inde tetkik isteme, sonuçları de erlendirme ve tedaviyi planlama ile bunları her a amada kayıt altına alma i lemlerinden olu tu u, bu nedenlerle hastaya ayrılması gereken sürenin en az 20 dakika olması gerekti i, belirlenen sürede hastalara do ru tanı konulması ve uygun tedavinin planlanması beklenemeyece i, bu uygulama sonucunda tıbbi malpraktis olayların ya anaca 1, gereksiz tetkik istemlerini arttıraca 1, pek çok poliklinik odasının yeterli ekilde havalandırılmadı 1 gerçe i içinde ola an ko ullarda uygun olmayan ve pandemi döneminde bir kat daha artan riskli ko ulların varlı 1 göz ardı edilerek hastaların uzun süre bir arada tutulmasının öngörülebilir toplumsal a ır sonuçları olaca 1 ileri sürülerek iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ : Uygulama de i ikli i öncesinde son 2-3 ay içerisinde bir çok hasta tarafından Cimer'e ikeyette bulunuldu u, ikayetlerin bir ço unun randevu bulamamaktan kaynaklandı 1, Bakanlı a görü soruldu u, Bakanlık tarafından uygun görü ü verildi i, dava dilekçesinde belirtildi i gibi be dakikada bir randevu verilmedi i günün belli saatlerinde sayı düzenlemesi yapıldı 1, düzenleme öncesinde hekime 39 randevu açılmasına ra men bir çok hekimin 50 hasta muayenesi yaptı 1, bu durumda hekimlerin ayakta randevusuz hasta kabulü yaptı 1, düzenleme sonrasında hekime 50 mhrs randevusu açılarak düzenleme öncesi ile yine aynı sayıda hasta muayenesi yapması sa landı 1, hekimlerin yeni sistemde ek bir yük altına girmede i ileri sürülerek davanın ve yürütmeyi durdurma isteminin reddine karar verilmesi gerekti i savunulmaktadır.

TÜRK MİLLET ADINA

Karar veren Eski ehil 1. dare Mahkemesi'nce, dava dilekçesi incelenerek yürütmeyi durdurma istemi hakkında i in gere i görü üldü:

Dava, davacı tarafından, Eski ehil ehil Hastanesi'nde Merkezi Hekim Randevu Sistemi(MHRS) ile on dakika arayla iki hastaya randevu verilmesi ile leminin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın "Sa lık hizmetleri ve çevrenin korunması" ba lıklı 56. maddesinde; *"Herkes, sa lıklı ve dengeli bir çevrede ya ama hakkına sahiptir... Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sa ılı ı içinde sürdürmesini sa lamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, i birli ini gerçeğe tirmek amacıyla sa lık kurulu larını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler... Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sa lık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir..."* kuralı getirilmiştir.

Yataklı Tedavi Kurumları İletme Yönetmeli i'nin 12. Maddesinde; *"Poliklinik muayene ba lama ve biti saatleri ba tabiilikçe belirlenerek duyurulur ve belirlenen saatler*

T.C.
ESK EH R
1. DARE MAHKEMES
ESAS NO : 2021/866

içerisinde kesintisiz olarak sürdürülür. Polikliniklerde bakılacak günlük hasta adedi branlara, tabip sayısına ve hizmetin gereğine göre ba tabip tarafından tespit edilebilir. Poliklinik ve tedavi hizmetleri mesai saatleri dışında ve tatil günlerinde de verilebilir. Bu durumda gerekli düzenlemeler ba tabipçe yapılır. Uzman tabipler, talebi üzerine poliklinik veya tedavi hizmetlerini yürütmek için aynı ilde olmak kaydıyla çalı tı ı kurumdan ba ka bir sa lık kurum veya kurulu una Valilikçe görevlendirilebilir. Poliklinikte muayene edilen bütün hastalar kaydedilir. Acil ve adli vak'aların kuruma müracaat saatleri de mutlaka kaydedilir. " hükmüne yer verilmiştir.

Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi'nin 2. maddesinde; "*Tabip ve di tabibinin ba ta gelen vazifesi, insan sa lı na, hayatına ve ahsiyetine ihtimam ve hürmet göstermektir. Tabip ve di tabibi; hastanın cinsiyeti, ırkı, milliyeti, dini ve mezhebi, ahlaki dü ünceleri, karakter ve ahsiyeti, içtimai seviyesi, mevkii ve siyasi kanaatı ne olursa olsun, muayene ve tedavi hususunda azami dikkat ve ihtimamı göstermekle mükelleftir.*" hükmü, 13. maddesinde; "*Tabip ve di tabibi, ilmi icaplara uygun olarak te his koyar ve gereken tedaviyi tatbik eder...*" hükmü, 14. Maddesinde ise; "*Tabip ve di tabibi, hastanın vaziyetinin icabettirdi i sıhhi ihtimamı gösterir...*" hükmü yer almaktadır.

Yataklı Tedavi Kurumları İletme Yönetmeli 'nin 12. maddesinde, poliklinik muayene ba lama ve bitiş saatlerinin belirlenmesi hususunda Ba hekimlik'lere takdir yetkisi verilmekte ise de, Danıştay'ın yerleşik içtihatlarında da belirtildi i üzere, bu yetkinin mutlak ve sınırsız olmayıp, kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlı oldu u, takdir yetkisine istinaden tesis edilen i lemlerin sebep ve maksat unsurları yönünden hukuka uygunluk denetimine tabi tutulacağı, takdir yetkisinin kamu yararı ve hizmet gerekleri sınırları içinde kullanılması ve takdir yetkisine istinaden tesis edilen i lemin dava konusu edilmesi halinde de, bu sınırlar içinde kullanıldığının idarece ortaya konulması gerekti i, i lemin sebebine dayanak gösterilen olay ve nedenlerin gerçe i yansıtmaması yanında, i lemin tesisi için yeterli bulunmaması ve takdir yetkisinin kamu yararı ve hizmet gerekleri gözardı edilerek kullanıldığının kanıtlanması ya da yargı merciince saptanması halinde, sözü edilen bu durumların dava konusu idari i lemin sebep, konu ve maksat yönlerinden hukuka aykırılı ı nedeniyle iptalini gerektirece i yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Eski ehir Valili i İl Sağlık Müdürlü ü tarafından Eski ehir il'inde bulunan ve Sağlık Bakanlığı na ait hastanelere gönderilen 26.03.2021 tarihli ve E-355 sayılı yazıda; "*Kamu Hastaneleri Genel Müdürlü ü Statistik Analiz ve Raporlama ve Stratejik Yönetim Dairesi Başkanlığı'nın yazısına istinaden, limiz 2021 yılı Mart ayı son dönemi MHRS randevu kapasiteleri, randevu doluluk durumları bran ve poliklinik bazında analiz edilmiş olup, %70'in üzerinde randevu dolulu una ulaşmı bulunan poliklinikler ekteki tabloda belirtilmiştir. Vatandaşların MHRS üzerinden randevu talebinin karşılanabilmesi ve ma duriyetlerin önlenmesi için a a idaki tedbirlerin alınması ihtiyacı hâsıl olmuştur. Bu kapsamda; 1- İlindeki sa lık tesislerinde %70'in üzerinde randevu dolulu una ulaşmı olan poliklinikler için 2021 yılı Nisan ayı itibari ile randevu kapasitelerinin artırılması gerekmektedir. Ekteki tabloda söz konusu polikliniklerin açılması gereken randevu kapasiteleri "Açılması Beklenen Asgari Kapasite" sütununda bu döneme mahsus olmak üzere gösterilmiştir. 2-Açılması gereken kapasitenin zaten üzerinde fiili gerçekleştirilen bran poliklinikleri için ise hekim sayılarının yeterli olması halinde cetvel açan hekim sayısının artırılması ya da bunun mümkün olmadığı durumlarda mesai dışı polikliniklerin açılması büyük önem taşımaktadır. 3-Bilindi i üzere hastanelerimizde poliklinik hizmetleri 08:00-17:00 saatleri arasında verilmektedir. Belirtilen randevu kapasitesi planlamalarının da bu saatler arasında yapılabilece i muteber olmakla beraber; gerekti i durumlarda mesai dışı hizmetin de planlanabilece i göz önünde bulundurularak pandemi süreci hizmetlerinden taviz vermeden gerekli tedbirlerin ivedilikle alınması gerekmektedir. Bakanlıkımız tarafından MHRS içinde dinamik bir yapı oluşturularak randevu*

T.C.
ESK EH R
1. DARE MAHKEMES
ESAS NO : 2021/866

kapasitelerinin artırılması gerekti i öngörülmekte oldu undan, ekteki tabloda sa lık tesisine ait verilerin tarafınızca de erlendirilmesi ve devam eden süreç ile ilgili açıklamalı durum analiz raporunun tarafımıza bildirilmesi" istendi i, anılan yazı do rultusunda Eski ehir ehir Hastanesi Ba hekimli i tarafından, MHRS üzerinden 10 dakikada 2 hastaya randevu verilmesi sistemine geçildi i, davacı tarafından MHRS sistemi üzerinde 10 dakikada 2 hastaya randevu verilmesine ili kin Eski ehir ehir Hastanesi Ba hekimli i i leminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Anayasa, sosyal hukuk devleti olmanın gere i olarak Devlete sa lık hizmetlerinin sunumunda pozitif yükümlülük yüklemi , Devleti bu haklardan yararlanmayı artıracak önlemleri almakla mükellef kılmı tır. Bu nedenle Anayasa'nın 56. maddesinde öngörülen sa lık hakkından yararlanma konusunda en geni ölçekli uygulamaların gerçekleştirilmesi gerekir. Sa lık hizmeti sunumunun di er hizmetlerden farklı oldu u açıktır. nsanın en temel hakkı olan sa lıklı ya am hakkı ile bu ya amın sürdürülmesindeki yeri tartı masız olan hekimin ve ona yardımcı olan sa lık personelinin statüsünün de bu çerçevede de erlendirilerek di er kamu görevlileri ile belirtilen yönden farklılıklarının gözetilmesi gerekir. Bu farklılıkların bir sonucu da hizmetin sunumu yöntemlerindedir. Nitekim sa lık hizmetleri do rudan ya am hakkı ile ilgili olması nedeniyle di er kamu hizmetlerinden farklıdır. Sa lık hizmetinin temel hedefi olan insan sa lı ı ve ya amı, mahiyeti itibarıyla ertelenemez ve ikame edilemez bir özelli e sahiptir.

Olayda, her ne kadar davalı idare tarafından MHRS üzerinde 10 dakikada 2 hastaya randevu verilmesi sistemine geçilmi ise de, bu sisteme geçilmesi öncesinde bir hekimin bir hastayı tedavi etmesi için gerekli olan makul sürenin tespiti yönünde herhangi bir somut ara tırmanın yapılmadı ı, bu hususta herhangi bir bilimsel rapor alınmadı ı, hastanın muayene edilmesi, tedavinin planlanması ve bu planın hastaya aktarılmasını kapsayan sürecin 5 dakikalık bir zamanda yapılmasını öngören dava konusu i leme hasta yo unlu unun giderilmesinin haklı gerekçe te kil etmedi i ,anılan uygulamanın yürürlü e girmesinden sonra uygulamada hekimler ile hastalar arasında sorunlar ya andı ı, bu sorunların hekimler tarafından davalı idareye yansıtıldı ı, yine anılan uygulamaya geçilmesi halinde hekimlerin günlük muayene edece i hasta sayısının artaca ı hususları da göz önüne alındı ında, herhangi bir bilimsel veriye dayanmaksızın salt takdir yetkisi kapsamında tesis olunan dava konusu i lemin kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun olmadı ı sonuç ve kanaatine varılmı tır.

Öte yandan; hukuka aykırılı ı açık olan dava konusu i lemin uygulanmaya devam edilmesi halinde, kamu sa lı ının etkilence i, dolayısıyla kamu sa lı ı açısından maddi ve manevi yönlerden telafisi güç zararlar do aca ı açıktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılı ı açık olan dava konusu i lemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar do abilece inden 2577 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın dava sonuna kadar **yürütülmesinin durdurulmasına**, kararın tebli tarihini izleyen günden itibaren **7 gün** içerisinde Mahkememiz aracılı ıyla **Bursa Bölge dare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık** olmak üzere, 09.12.2021 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

Ba kan
RAFET TÜRKSOY
101847

Üye
MEHMET MURAT DEVEC
191866

Üye
SELÇUK Y LD R MC
195256